

Stuknummer	D.006809
-------------------	----------

Notulen van de vergadering van de gemeenteraad van Buren gehouden op 24 april 2018 om 20.00 uur in het gemeentehuis te Maurik

Aanwezig	de heer J.A. de Boer	-	burgemeester
	de heer G. van Droffelaar	-	griffier
Raadsleden:	de heer S. van Alfen	-	Gemeentebelangen
	de heer A. Arends	-	Gemeentebelangen
	de heer C. van de Bijl	-	PCG
	de heer D.J. Bult	-	Gemeentebelangen
	mevrouw N.A.W. van Dam	-	PvdA
	de heer J. de Jonge	-	PvdD
	de heer G.J. Keller	-	Gemeentebelangen
	mevrouw S.T. Klein-de Jong	-	VVD
	de heer C. de Lange	-	PCG
	de heer J.W. Lammers	-	Gemeentebelangen
	de heer D.J. Russchen	-	PvdA
	mevrouw I.P. Tetteroo-Baldinger	-	VVD
	de heer J.J. van Tuil	-	Gemeentebelangen
	mevrouw F.C. Veenis-Missler	-	CDA
	de heer H.N. van Vierssen	-	VVD
	de heer H. Zaaijer	-	PCG
	de heer G.J.D. van Zetten	-	Gemeentebelangen
	mevrouw A. van Zijl-Hoek	-	D66
	mevrouw J.C.H. Zwart-van Kessel	-	VVD
	de heer A.W. Zwarteveen	-	PvdD
Wethouders:	mevrouw A.K. Benschop-van Eldik	-	wethouder
	de heer H.N. de Ronde	-	wethouder
Afwezig:	de heer P.A. Molleman (Gemeentebelangen)		

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet alle aanwezigen welkom. Hij maakt melding van de bijzondere positie van raadslid mevrouw Klein-de Jong, die overdag wethouder is en vanavond als raadslid aanwezig is. Vragen over haar portefeuille zullen door de andere wethouders worden beantwoord. Tevens meldt de voorzitter de afwezigheid van de heer Molleman wegens ziekte.

2. Vaststelling agenda raadsvergadering

Het CDA stelt voor agendapunt 7.1, Verordening jeugdhulp 2018, als hamerstuk te behandelen. De raad gaat hiermee akkoord.

Daarnaast verzoekt het CDA agendapunt 7.3, Aanpassen beleid voor de begraafplaatsen, naar september te verplaatsen, omdat de in de voorbespreking van 10 april 2018 toegezegde informatie over de openstaande vragen en toezeggingen niet is gegeven, de beheerverordening in mei aan de orde komt en in september het beheer- en onderhoudsplan. Hierin worden de beleidsuitgangspunten en de financiële onderbouwing voorgelegd.

De voorzitter wijst op de verschillende tijdslijnen en eventuele moties die over dit onderwerp gaande zijn. Hij vraagt de wethouder naar zijn standpunt.

Wethouder De Ronde wijst op het snel uitgeput raken van de voorzieningen, omdat er te weinig uitgiftes van graven zijn. Om hier snel op te kunnen reageren en meer uitgiftes van graven te

bewerkstelliging, is het zaak zo snel mogelijk een besluit te nemen over onder andere de kortere termijn voor het plaatsen van urnen op begraafplaatsen tegen een ander tarief, en een andere grafduur. In september kunnen ingewikkelder zaken aan de orde worden gesteld.

De PCG gaat akkoord met behandeling vanavond.

De PvdD vindt dat uitstel nodig is vanwege het niet beantwoorden van de vragen.

D66 onderschrijft de inbreng van de PvdD en wil dit onderwerp als één geheel behandelen.

De PvdA heeft geen bezwaar dit onderwerp vanavond te bespreken.

De VVD sluit zich bij vorige spreker aan.

Gemeentebelangen heeft ook geen bezwaar dit onderwerp vanavond te bespreken. De openstaande vragen gingen vooral over het proces en kunnen bij de behandeling worden beantwoord.

De voorzitter constateert dat agendapunt 7.3 op de agenda blijft staan.

Het CDA kondigt, mede namens de PCG, een motie over een niet geagendeerd onderwerp aan: het plaatsen van de nationale en gemeentevlag in de raadzaal. Dit onderwerp wordt aan de agenda toegevoegd.

De VVD kondigt, mede namens andere partijen, een motie over een niet geagendeerd onderwerp: zondagsopenstelling. Dit onderwerp wordt aan de agenda toegevoegd.

Conclusie/besluit: De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

De voorzitter verwijst naar de eerder gedane mededelingen bij de opening.

4. A. Vaststelling notulen en besluitenlijst gemeenteraad van 13 maart 2018

Conclusie/besluit: De notulen en de besluitenlijst van de gemeenteraad van 13 maart 2018 worden vastgesteld.

B. Overzicht begrotingswijzigingen en verloop post onvoorzien

Conclusie/besluit: Het overzicht begrotingswijzigingen en verloop post onvoorzien wordt voor kennisgeving aangenomen.

C. Bestuurlijke jaarplanning 2018

Conclusie/besluit: De bestuurlijke jaarplanning wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. A. Terugkoppeling kwaliteitscommissie gemeente Buren

Mevrouw Van Zijl (D66) meldt dat de kwaliteitscommissie niet bij elkaar is geweest. Zij wijst op agendapunt 6, Boardletter 2017, dat als hamerstuk is geagendeerd. Hieraan zijn twee stukken toegevoegd, namelijk de afsprakenlijst van de kwaliteitscommissie en de reactie van het college op de aanbevelingen van de accountant. De kwaliteitscommissie zal dit in de volgende bijeenkomst bespreken.

B. Terugkoppeling werkgroepen/forums

Niet van toepassing.

6. A-STUKKEN (HAMERSTUKKEN)

6.1 Boardletter 2017

Aan de orde is:

1. De programma-aanpak voor het programma voor de leefomgeving 2019 - 2022 vast te stellen als kader voor de uitwerking van het meerjarenprogramma voor de leefomgeving.
2. Vast te stellen dat binnen deze programma-aanpak de volgende doelen worden nagestreefd:
 - een leefomgeving waarin het voor inwoners, bezoekers en ondernemers prettig leven, vertoeven en werken is;
 - bijdragen aan de gezondheid, welbevinden van mensen in onze gemeente, nu en in de toekomst.
3. Vast te stellen dat hierbij wordt uitgegaan van de volgende zes thema's: duurzaamheid, gezondheid, vitaliteit, zelfredzaamheid, veiligheid, identiteit. Nadere invulling vindt plaats in het meerjarenprogramma.
4. Vast te stellen om hierbij kerngericht te werken waarbij ruimte is voor verschillen tussen kernen.

Conclusie/besluit: De raad besluit unaniem en zonder hoofdelijke stemming akkoord te gaan met het voorliggende raadsvoorstel.

6.2 Verordening jeugdhulp 2018

Aan de orde is de verordening jeugdhulp gemeente Buren 2018 vast te stellen.

Conclusie/besluit: De raad besluit unaniem en zonder hoofdelijke stemming akkoord te gaan met het voorliggende raadsvoorstel.

7. B-STUKKEN (BESPREEKSTUKKEN)

7.1 Herziening grondexploitaties per 1 januari 2018

Aan de orde is het voorstel:

1. De grondexploitatie per 1 januari 2018 vast te stellen en krediet beschikbaar te stellen voor de uitvoeringskosten.
2. De uitvoeringskosten voor de aanleg van de ontsluitingsweg BT Doejenburg II beschikbaar te stellen na een separaat raadsbesluit (zie amendement bij RV/17/00762).
3. Project Het Woud per 31 december 2017 af te sluiten met een winst van € 31.000.
4. Project Scharenburg per 31 december 2017 af te sluiten met een winst van € 101.000.
5. Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Het Woud van € 69.600.
6. Een voorziening te vormen voor nog te maken kosten Scharenburg van € 123.000.
7. Beslispunt 3 tot en met 6 te verwerken in de jaarstukken 2017.

Wethouder De Ronde verwijst naar de voorbespreking, waarin hij heeft opgemerkt dat het college met betrekking tot Doejenburg het raadsbesluit van december heeft uitgewerkt en heeft vastgehouden aan wat toen besloten is, namelijk een gewogen gemiddelde verkoopprijs van € 134,20. In voorliggend stuk is de waardering van Doejenburg hierop gebaseerd. De accountant heeft echter een verkoopprijs van € 130,- voorgesteld. Recent heeft hij hierover opgemerkt dat het college het hierdoor ontstane verschil van € 220.000,- een neerwaartse waardering moet geven. Het college heeft dit echter niet gedaan. Dit bedrag zou een 'foutmelding' zijn en geen probleem vormen voor een goedkeurende verklaring van de jaarrekening. De accountant heeft opgemerkt dat een deelonderzoek is gedaan en dat bij een algeheel onderzoek het verschil veel groter kan uitpakken, waardoor de jaarrekening geen goedkeurende verklaring zou krijgen. In overleg met de accountant is afgesproken dat de raad voorliggend stuk vaststelt en dat bij de vaststelling van de jaarrekening op de waardering van Doejenburg wordt teruggekomen en een aanpassing wordt gemaakt.

De voorzitter constateert dat het college bij de behandeling van de jaarrekening separaat een voorstel zal voorleggen voor aanpassing van één van de prijzen. Hij stelt voor de mondelinge motivering van de wethouder schriftelijk toe te voegen bij dat voorstel.

D66 vraagt welke prijs wordt gerekend als er een koper komt. Daarnaast wil de fractie inzicht in de reeds gemaakte kosten voor Doejenburg en in het door de raad beschikbaar gestelde budget ter promotie van de verkoop. Spreekster vraagt of een verzoek voor extra budget te verwachten is en of er verkopen te verwachten zijn.

De voorzitter merkt op dat het college in een demissionaire fase zit en terughoudend zal zijn wat extra budget betreft.

Gemeentebelangen zet vraagtekens bij het zo makkelijk en unaniem akkoord gaan van de vorige raad afgelopen december met een verlies van € 1.800.000,-, terwijl er nu een voordeel van € 17.000,- te zien is. De fractie is blij dat de werkgroep ruimtelijke ontwikkelingen doorgaat, maar verzoekt een grondige evaluatie van dit proces met eventueel een brainstormsessie met meerdere raadsleden om te kijken waar het fout is gegaan en waar het proces verbeterd kan worden. De fractie vraagt zich af of er nog tegenvallers te verwachten zijn.

De voorzitter merkt op dat bij eerdere besluitvorming ook momenten zijn geweest om te vragen naar extra onderzoek.

De VVD vindt dit een moeilijk document, maar ziet wel verbetering. De fractie gaat akkoord met het voorstel, maar roept het college op de raad meer transparantie te geven aangaande de planbegeleidingskosten. De plankosten van Doejenburg zijn bijvoorbeeld niet terug te vinden. Tevens valt op dat dit bij elk project net even anders wordt gepresenteerd, waardoor vergelijking moeilijk wordt. De fractie vraagt om meer eenduidigheid voor de toekomst.

De PvdD merkt op dat fractie alleen heeft gestaan in de kritiek op dit proces. De fractie heeft al acht jaar geageerd tegen het veel te grootschalige plan voor Doejenburg, tegen al het geld dat erin is gestoken, tegen de extra grondaankopen en tegen het bouwrijp maken van het hele terrein. Nu staat er een wijziging van de infrastructuur op de agenda, omdat er een weg moet komen voor kleinere kavels. Als niet alles bouwrijp was gemaakt, had dat in een keer kunnen gebeuren.

Wethouder De Ronde zegt over de prijs dat vastgehouden wordt aan de staffel. Er is geen extra budget nodig. Via het raadsjournaal wordt de raad geïnformeerd over de stand van zaken van het verkoopproces. Het proces met potentiële kopers geschiedt echter binnenskamers. De wethouder merkt op dat het plan in 2005/2006 is ontstaan op aandringen van de Kamer van Koophandel. De toenmalige raad is hierin meegegaan en het proces is in gang gezet. Op een gegeven moment wordt het 'point of no return' bereikt. Na 2009/2010 ontstond een moeilijke periode waarin de verkoop stillag. De afgelopen twee jaar is er echter bijna 2,5 hectare verkocht. De te verwachten tegenvallers zijn afhankelijk van de hoeveelheid kopers.

Het makkelijk accepteren van het verlies is des raads. Het lijkt de wethouder goed op langere termijn het proces te evalueren. Dit proces heeft de gemeente veel geld gekost. Er is veel geld verdiend aan goede grondexploitaties, maar dit is voor een groot deel opgegaan aan slechte grondexploitaties. Over de planbegeleidingskosten zegt de wethouder dat in het verleden behoorlijk wat contracten met ontwikkelaars zijn afgesloten in een goede tijd, ervan uitgaande dat projecten een kortere doorlooptijd hadden. Daarover zijn financiële afspraken gemaakt. Een voorbeeld hiervan is Oosterweyden dat in 2016 gereed had moeten zijn, maar waarschijnlijk doorloopt tot 2020. Het contract kan alleen worden opgebroken als de ontwikkelaar substantiële veranderingen in het project wil. Bij nieuwe projecten moet dit beter geregeld worden.

De wethouder is het ermee eens dat documenten duidelijker gepresenteerd moeten worden. Dit is een taak voor het nieuwe college. Bij de infrastructuur is men uitgegaan van grote kavels. Mogelijk komt er complementair een extra verbindingsweg om de uitgifte van kleinere kavels mogelijk te maken. De raad moet hierover nog een besluit nemen. Wat het demissionaire college betreft is er geen behoefte aan extra budget voor verkoopstimulerende maatregelen voor Doejenburg.

De PCG merkt op dat met de kennis van nu in het verleden andere besluiten zouden zijn genomen. Met de toenmalige kennis is echter steeds adequaat gereageerd op ontwikkelingen. Achteraf zijn de handelingen slecht geweest. Het doet de PCG en de raad zeer dat de winst van grondexploitaties opgegaan is in Doejenburg.

Conclusie/besluit: De raad besluit unaniem en zonder hoofdelijke stemming akkoord te gaan met het voorliggende raadsvoorstel.

7.3 Aanpassen beleid voor de begraafplaatsen

Aan de orde is het voorstel:

1. Akkoord te gaan met de voorgestelde beleidswijzigingen voor de begraafplaatsen:
 - a) aan de termijn waarvoor een particulier graf wordt gehuurd een termijn van 20 jaar toe te voegen en bij het urnengraf of de urnennis een termijn van 10 en 20 jaar;
 - b) de tarieven voor urnennis/urnengraf voor 2018 te verlagen naar 50% van de kosten voor een particulier graf;
 - c) de kindergraven terug te brengen naar de gebruikelijke leeftijdscategorieën < 1 jaar en tussen 1-12 jaar met de daarbij behorende verlaagde tarieven;
 - d) het formaliseren van het huren van een naastliggend graf 'anders dan voor direct gebruik';
 - e) aan de termijn van het verlengen van een graf of urnengraf toe te voegen de termijnen van 20 en 30 jaar.

De VVD vindt dit, gezien de beperkte kostendekkendheid en het raadsbesluit uit 2005 die dit voorschrijft, een begrijpelijk en goed doordacht plan dat wel gebaseerd is op aannames. Het is een goede zaak dat de inwoners meer mogelijkheden worden aangeboden om aan hun eigen behoefte te kunnen voldoen, zoals het uitbreiden en qua kosten in lijn brengen van de mogelijkheden voor verschillende as-bestemmingen. Gezien de aard van het onderwerp pleit spreker voor een goed communicatieplan. Hij vraagt de wethouder de toezegging te doen ruime bekendheid te geven aan de wijzigingen en de dialoog met de inwoners te zoeken. Tevens vraagt hij om de toezegging bij de behandeling van het beheer- en onderhoudsplan begraafplaatsen, dat voor september staat gepland, met een uitgewerkt voorstel te komen over de fysieke inrichting op de verschillende begraafplaatsen.

De PCG dient een motie in inzake schade aan grafzerken. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006581** bij het verslag gevoegd. De fractie is van mening dat de gemeente uit respect voor de nabestaanden enige coulance zou moeten betrachten en met betrokkenen om tafel moet gaan zitten om tot een passende schaderegeling te komen.

Daarnaast dient de fractie een motie in inzake reservering. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006582** bij het verslag gevoegd. De fractie pleit voor betaling in jaarlijkse termijnen voor de reservering van een graf, omdat betaling van het bedrag ineens voor een substantieel deel van de doelgroep niet haalbaar is.

De PvdD merkt op dat in het voorstel vooral gekeken wordt naar een andere manier van inkomsten genereren ter verbetering van de kostendekkendheid. Om dit doel te bereiken, mist de fractie echter de mogelijkheid van besparing. Daarom dient de fractie, samen met D66, een motie in over het onderhoudsniveau. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006586** bij het verslag gevoegd. De fractie roept op te onderzoeken of aanpassen van het onderhoudsniveau van alle begraafplaatsen zal leiden tot verbetering van de kostendekkendheid.

Bovendien dient de fractie, mede namens D66, een motie in over natuurbegraafplaatsen. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006588** bij het verslag gevoegd. De fractie wijst op de mogelijkheid een natuurbegraafplaats toe te voegen aan de bestaande begraafplaatsen en verzoekt dit te onderzoeken.

Gemeentebelangen steunt het voorstel. De fractie staat sympathiek tegenover de motie van de PCG over de schade. Over de motie inzake de reservering wacht de fractie het antwoord van het college af vanwege eventuele extra administratieve lasten. De fractie steunt de motie van de PvdD over het onderhoudsniveau niet, omdat dit jaarlijks bij de kadernota aan de orde komt. Over de tweede motie van de PvdD inzake natuurbegraafplaatsen wacht de fractie de reactie van het college af.

D66 merkt op dat de raad in 2005 al gewezen heeft op de kostendekkendheid en dat hier nu opeens een besluit over genomen moet worden. Het is jammer dat de vragen niet beantwoord zijn. Normaliter wordt een agendapunt dan geschrapt. Spreekster pleit ervoor hier als raad strikt in te blijven. De fractie is van mening dat niet alleen met de begrafenisondernemers gecommuniceerd moet worden, maar ook met de inwoners. In de voorbespreking heeft spreekster al aangegeven dat er veel vraag is naar natuurbegraafplaatsen. Daarom heeft de fractie de desbetreffende motie mede-ingediend. Het is jammer dat het integrale plan er nog niet is. Over de motie van de PCG inzake schade vraagt de fractie zich af in hoeverre dit een precedentwerking geeft.

Het CDA verwijst naar het verzoek dit punt van de agenda te halen vanwege het niet voldoen aan de informatieverstrekking. Tevens is de fractie van mening dat de verschillende onderdelen bij elkaar horen. De fractie steunt de vier ingediende moties. Betreffende de schade is de fractie van mening dat

de gemeente haar verantwoording moet dragen. Over het onderhoudsniveau stelt de fractie voor ook met de Avri hierover in gesprek te gaan.

De PvdA vraagt over de schade of er al meer bekend is over de zwam, aangezien dit bepalend is voor een schaderegeling. Spreekster onderschrijft de opmerking van D66 over precedentwerking. Zij wijst tevens op de mogelijkheid van verzekeren, dat onder de aandacht van de mensen gebracht moet worden. Wat de natuurbegraafplaatsen betreft is de fractie benieuwd of er een behoefteonderzoek is geweest en of de omgeving wel mogelijkheden biedt. De motie over de jaarlijkse betaling klinkt sympathiek. Het onderhoudsniveau komt in september aan de orde.

(De voorzitter schorst de vergadering van 20.56 uur tot 21.07 uur.)

De voorzitter heropent de vergadering.

Burgemeester De Boer zegt over de eerste motie dat het heel vervelend is als een grafzerk door omstandigheden kapot gaat. Dit heeft het college in de correspondentie ook meegedeeld. Over de gemeentelijke aansprakelijkheid zegt hij dat de gemeente in heel veel zaken een zorgplicht heeft, waaronder begraafplaatsen. In dit geval betreft het één boom die is omgewaaid en die licht aangetast was door een zwam. Het rapport heeft echter aangetoond dat bij regelmatige controle de groei sterker is dan de afname van de boom en er sprake is van een stabiele boom. Hiermee heeft de gemeente aan haar zorgplicht voldaan. Daarnaast was er sprake van een situatie van overmacht, waarbij ook gezonde takken en bomen schade hebben veroorzaakt en waarbij de eigenaar niet aansprakelijk is. Het derde punt is precedentwerking. De gemeente krijgt regelmatig verzoeken tot schadevergoeding binnen vanwege stoeptegels. De gemeente moet dan zoeken naar afspraken die binnen de normen vallen. Bovendien is de vraag voor welk bedrag vergoeding wordt verstrekt. Dit moet dan voor alle inwoners gelden en is niet waar te maken. De burgemeester wijst tevens op de mogelijkheid van verzekeren en zal dit beter naar de burgers communiceren. Hij ontraadt de motie.

Wethouder De Ronde zegt over het proces dat het vanavond genomen besluit over aanpassingen in juni in de verordening wordt meegenomen. In september volgt een integraal voorstel over het beleid. Het communicatieplan geldt voor de hele gemeenschap en niet alleen voor de begrafenisondernemers. De inrichting van begraafplaatsen komt in het beleidsdocument na het zomerreces aan de orde, evenals het strooiveld. Vanwege de urgentie is het goed nu al een besluit over dit punt te nemen en niet te wachten tot een integraal plan voorligt. Hierdoor ontstaan er nu al meer mogelijkheden voor de inwoners en kan er meer van de begraafplaatsen gebruik worden gemaakt.

Wat de moties betreft, zegt dat wethouder dat de Betuwe zich met de kleigrond en een hogere grondwaterstand lastig leent voor natuurbegraafplaatsen en dit hoge kosten met zich mee zal brengen. Het is de vraag of dit terugverdiend wordt. De bestaande begraafplaatsen zijn al opgehoogd en ook de nieuwe begraafplaats in Buren heeft hoge kosten met zich meegebracht. Hij ontraadt deze motie. Over het onderhoudsniveau zegt de wethouder dat een externe heeft geadviseerd niets hieraan te veranderen, omdat de begraafplaatsen een goede uitstraling hebben. Hierop kosten besparen kan leiden tot minder inkomsten doordat minder gebruikgemaakt wordt van de begraafplaatsen. De wethouder steunt de motie van de reservering.

D66 vraagt over de motie inzake het onderhoudsniveau de mogelijkheden inzichtelijk te maken en of dat op een andere manier financieel kan om dit in september mee te kunnen nemen. Spreekster heeft geconstateerd dat er behoefte is aan natuurbegraafplaatsen. Zij oppert het idee een deel van de bestaande begraafplaats beschikbaar te stellen en ziet geen problemen voor een strooiveld. Het voorstel is de mogelijkheden te onderzoeken en hierover in september een besluit te nemen.

De PvdD steunt de motie over schade niet vanwege precedentwerking. De fractie steunt de motie over de reservering, maar vraagt zich af wat er gebeurt als iemand overlijdt voordat alle termijnen betaald zijn.

De PCG antwoordt dat dit een verantwoordelijkheid is voor degene die het graf reserveert. De fractie begrijpt het standpunt van het college over de motie inzake schade maar vraagt nadrukkelijk, gezien de gevoeligheid van het onderwerp en omdat het eigendommen van de gemeente betreffen, uit coulance met de desbetreffende nabestaanden tot overeenstemming te komen.

Gemeentebelangen steunt de motie over de reservering, maar de motie over schade niet vanwege mogelijke precedentwerking. Spreker geeft het college wel mee in gesprek te gaan met betrokkenen. Er zijn kleinere maatregelen te nemen voor schades die wel de verantwoordelijkheid zijn van de gemeente en die wel op te lossen zijn, maar waarmee gewacht is. De motie over natuurbegraafplaatsen steunt de fractie niet. De onderhoudsniveaus komen terug bij de kadernota. De PCG verzoekt Gemeentebelangen als grootste partij en touwtrekker van de coalitieonderhandelingen het punt over schade mee te nemen voor de toekomst, omdat gemeentelijke eigendommen schade hebben veroorzaakt en dit veel onrust in het dorp teweegbrengt. Gemeentebelangen constateert dat het bestaand beleid is te trachten juridische procedures zo veel mogelijk te voorkomen, zoals in het vorige coalitieakkoord is afgesproken. Spreker neemt dit punt mee in de onderhandelingen. De PvdD zegt over het onderhoudsniveau dat de fractie dit nu al onderzocht wil hebben om dit bij de kadernota mee te kunnen nemen. Gemeentebelangen stelt dat in juni de verschillende mogelijkheden al bekend zijn, zoals in de financiële verordening is afgesproken.

De PCG steunt de motie over het onderhoudsniveau niet, omdat hierover uitgebreid en tot volle tevredenheid is gesproken en dit emoties losmaakt als dit opnieuw ter discussie komt. De moties over natuurbegraafplaatsen steunt de fractie ook niet vanwege de hoge kosten en het ontbreken van dekking hiervoor.

Het CDA zegt over de motie over schade, dat mensen niet op de hoogte zijn van de mogelijkheid van verzekeren. Spreekster is benieuwd naar de contracten die hieronder liggen. Zij pleit ervoor in dit geval betrokkenen wel tegemoet te komen als hierover niets wordt vermeld en dit voor de toekomst in de contracten op te nemen. Over het onderhoudsniveau vraagt de fractie zich af of bij de inwoners is geïnformeerd naar hun wensen. Wat de natuurbegraafplaatsen betreft stelt spreekster voor de verschillende mogelijkheden in een enquête onder de inwoners aan te geven. Zij vraagt zich af wat het risico is als alle plannen worden uitgevoerd na het besluit de tarieven te verlagen en of dit teruggedraaid kan worden als blijkt dat men niet uitkomt met de kosten.

De PvdA stelt voor met nabestaanden over hun wensen te praten. Wellicht is een voorschot of lening een mogelijkheid in plaats van coulance.

De VVD steunt de motie over schade niet vanwege precedentwerking. De fractie steunt de motie over reservering en betaling in termijnen. De uitvoering hiervan laat de fractie bij het college. De motie over het onderhoudsniveau steunt de fractie niet, omdat dit thuishoort bij de kadernota of bij het voorstel over het beheer van de begraafplaatsen in september. De fractie steunt de motie over natuurbegraafplaatsen niet, omdat eerst orde op zaken gesteld moet worden bij de bestaande begraafplaatsen.

Burgemeester De Boer herhaalt zijn standpunt over de motie inzake schade. De gemeente heeft aan haar zorgplicht voldaan en er is sprake van overmacht. Precedentwerking is dan van wezenlijk belang. Het college toont wel begrip voor de situatie en de omgeving wordt weer goed ingericht. Dit onderwerp leent zich echter niet voor tussenoplossingen.

Wethouder De Ronde stelt over het strooiveld voor dit in september bij de algemene beleidsvorming aan de orde te laten komen.

D66 zegt dat de motie dit impliceert en dat dan in september de mogelijkheden bekend zijn. Deze hoeven dan niet nader onderzocht te worden.

Wethouder De Ronde heeft het gedeelte van de motie over natuurbegraafplaatsen ontraden, maar stelt dat strooivelden tot de mogelijkheden behoren. Dit kan in september/oktober worden besproken. Hij constateert dat is afgesproken de beheerplannen in de kadernota aan de orde te stellen, waarvan het beheer van begraafplaatsen een onderdeel is. Wel zou de raad ervoor kunnen kiezen dit in september/oktober bij de beleidsbepaling te bespreken. Qua tijdsplanning is het voor het college makkelijker dit na het zomerreces te doen. Over de tarieven merkt de wethouder op dat de tarievenaanpassing alleen de urnen en as-bestemmingen betreft, omdat deze te hoog zijn. Gezien de trend stelt hij voor de tarieven te hanteren zoals voorgesteld met de jaarlijkse index en na een of twee jaar te evalueren.

De PvdD vraagt het onderzoek naar strooivelden vóór september uit te voeren.
De voorzitter constateert dat het college dit serieus meeneemt en dit als geheel aan de raad presenteert.

De voorzitter brengt het voorstel in stemming.
De raad gaat unaniem akkoord met het voorstel.

De voorzitter brengt de moties in stemming.

Motie van het CDA en de PCG over coulanceoverwegingen schade (D.006581).
Het CDA en de PCG stemmen voor. Gemeentebelangen, de VVD, PvdA, PvdD en D66 stemmen tegen.
De motie is verworpen.

Motie van het CDA en de PCG over jaarlijkse betaling reservering (D.006582).
De motie wordt unaniem aangenomen.

Motie van de PvdD en D66 over onderhoudsniveau (D.006586).
De PvdD, D66 en het CDA stemmen voor. Gemeentebelangen, de VVD, PCG en PvdA stemmen tegen.
De motie is verworpen.

Motie van de PvdD en D66 over onderzoek strooivelden (D.006588).
D66 vraagt, mede namens de PvdD, om mondelinge aanpassing van de motie natuurbegraafplaatsen en alleen het verzoek aangaande de strooivelden te handhaven.
Gemeentebelangen, de VVD, PvdA, PvdD, D66 en het CDA stemmen voor. De PCG stemt tegen.
De motie is aangenomen.

Conclusie/besluit: De raad besluit unaniem en zonder hoofdelijke stemming akkoord te gaan met het voorliggende raadsvoorstel, de motie inzake jaarlijkse betaling reservering unaniem aan te nemen en de motie inzake onderzoek strooivelden in meerderheid aan te nemen.

7.3 Motie CDA en PCG over niet geagendeerd onderwerp: nationale en gemeentevlag in raadzaal

Het CDA dient, mede namens de PCG, een motie in voor het plaatsen van de nationale en gemeentevlag in de raadzaal van het gemeentehuis. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006589** bij het verslag gevoegd. Sinds 14 november 2017 is besloten de Nederlandse vlag in de plenaire zaal van de Tweede Kamer te plaatsen als symbool van eenheid in Nederland. De fractie wil dit besluit ook voor de gemeente Buren volgen en verzoekt de vlaggen vóór de lintjesregen op 26 april 2018 te plaatsen. De dekking van € 100,- voor dit voorstel zal geen probleem vormen.

De PvdD heeft niet veel op met nationalistisch vlaggen en is niet zo koningsgezind. Daarom steunt de fractie de motie niet.

De VVD is trots op de natie en vindt dit een sympathieke motie. De fractie steunt de motie, maar laat de uitvoering aan het college over.

De PvdA stelt voor de motie aan te houden, gezien de korte tijd om dit voor te bereiden. Als dit niet kan, stemt de fractie tegen de motie.

D66 vraagt tegelijk met de vlaggen ook artikel 1 van de Grondwet erbij te vermelden, waarin staat dat geen onderscheid tussen mensen wordt gemaakt.

Gemeentebelangen steunt de motie. De fractie verzoekt dergelijke moties eerder in te dienen om dit beter te kunnen bespreken. Tevens verzoekt de fractie het college pragmatisch om te gaan met het verzoek van D66.

Het CDA licht toe dat de fractie de motie vanmiddag heeft rondgestuurd naar aanleiding van een persbericht over 26 april. Dit en Koningsdag ziet de fractie als mooi momenten de eenheid van

Nederland te laten zien. De fractie zal voortaan moties eerder indienen.

D66 verzoekt om een schorsing.

(De voorzitter schorst de vergadering van 21.55 uur tot 22.06 uur.)

De voorzitter heropent de vergadering.

D66 dient een motie over een niet geagendeerd onderwerp in: vermelding artikel 1 van de Grondwet in het gemeentehuis naar aanleiding van de nationale en gemeentevlag in de raadzaal. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006590** bij het verslag gevoegd. De fractie verzoekt het college de tekst van artikel 1 van de Grondwet, gelijkheid voor iedereen, zo zichtbaar mogelijk aan te brengen in het gemeentehuis, zijnde het Huis van de Democratie.

De voorzitter merkt over de motie inzake vlaggen op dat 26 april kort dag is en dat het wel netjes moet gebeuren. Het college gaat hiermee aan de slag en zal dit zo snel mogelijk en netjes uitvoeren.

De voorzitter brengt de moties in stemming.

Motie van het CDA en de PCG over nationale en gemeentevlag in de raadzaal (D.006589)

Het CDA, de PCG, Gemeentebelangen, VVD, PvdD, PvdA en D66 stemmen voor.

De PvdD stemt tegen.

De motie is aangenomen.

Motie van D66 over artikel 1 van de Grondwet in het gemeentehuis (D.006590).

D66, Gemeentebelangen, de VVD, PvdA en de heer De Lange (PCG) stemmen voor.

De heren Van de Bijl en Zaaijer (PCG) stemmen tegen.

De motie is aangenomen.

Conclusie/besluit: De raad besluit in meerderheid en zonder hoofdelijke stemming de motie inzake de nationale en gemeentevlag in de raadzaal en in meerderheid en met hoofdelijke stemming de motie inzake vermelding artikel 1 van de Grondwet aan te nemen.

7.4. Motie VVD, Gemeentebelangen, PvdA, D66, PvdD en CDA over een niet geagendeerd onderwerp: zondagsopenstelling

De VVD dient, mede namens Gemeentebelangen, de PvdA, D66, PvdD en het CDA een motie in over de zondagsopenstelling. De integrale tekst van de motie is als **bijlage D.006592** bij het verslag gevoegd. Tijdens de afgelopen raadsperiode is in de coalitie afgesproken de winkeltijden op zondag te beperken. Tijdens de campagne voorafgaand aan de verkiezingen hebben veel ondernemers de wens geuit de zondagsopenstelling te verruimen. De fractie wil hiermee, vooruitlopend op de coalitievorming en de verruiming van de verordening Winkeltijden, de ondernemers alvast tegemoetkomen vanwege het toeristenseizoen. De fractie roept wel op dit zorgvuldig in te vullen met respect voor andersdenkenden en kerkgangers.

Het CDA is van mening dat mensen een keuze moeten hebben, maar roept wel op respect te hebben voor de zondagse kerkdienst en de kerkgangers. Uitbreiding levert ook voordelen op, zoals kerkbezoek door het winkelend publiek.

De PCG heeft de motie niet ondertekend. Spreker leest een paar verzen uit de Bijbel voor en stelt dat een goede volksvertegenwoordiger verantwoordelijkheid moet nemen en de burgers moet beschermen. Daarnaast verwijst hij naar een artikel in de krant waarin staat dat de zondag als rustdag, goed voor lichaam en geest, gewaarborgd moet blijven, ook voor de toekomstige generatie. De fractie pleit voor zondagsrust en structuur. Het verdwijnen hiervan zal een verdere ondermijning betekenen van de christelijke grondslag van de samenleving en een afvlakking van de samenleving. Zondagsopenstelling betekent een nieuwe stap op de glijdende schaal van de 24-uurseconomie. Men kan zich afvragen of de gemeente Buren dit wil. Daarnaast is het de vraag of de zondagsopenstelling het gewenste resultaat voor de ondernemers geeft. In het buitenland blijkt dit niet het geval te zijn. Voor kleine ondernemers kan zondagsopenstelling een bedreiging zijn. Spreker vraagt zich af wat er

met hen gaat gebeuren. Tevens vraagt hij zich af of daadwerkelijk rekening wordt gehouden met de kerkgangers, of er een cultuur ontstaat waarin de kerkgangers tussen het winkelend publiek door naar de kerk moeten en hoe de burgers hierover denken.

D66 heeft in 2015 al aangegeven dat kerk en staat gescheiden moeten zijn en dat religie en overheid elk een eigen taak en verantwoordelijkheid hebben.

De PCG stelt dat het een het ander niet uitsluit.

D66 heeft in 2015, toen dit onderwerp uitgebreid aan de orde is geweest, gepleit deze motie erdoor te krijgen. De fractie steunt de motie.

Gemeentebelangen vindt dat ondernemers zelf moeten kunnen beslissen over zondagsopenstelling. De fractie respecteert de opvattingen van de PCG, maar steunt het voorstel.

De PvdD steunt de motie, maar pleit ervoor rekening te houden met de kerkgangers. De fractie gaat ervan uit dat mensen vrijwillig op zondag in de winkels werken.

Wethouder Benschop merkt op dat dit een breedgedragen motie is. Zij constateert dat bedrijven die nu wel open mogen zijn zorgvuldig hiermee omgaan. Het college neemt deze motie mee en zal zorgvuldigheid betrachten.

De voorzitter brengt de motie over de zondagsopenstelling in stemming (D.006592).

De VVD, Gemeentebelangen, PvdA, D66, PvdD en het CDA stemmen voor.

De PCG stemt tegen.

De motie is aangenomen.

Conclusie/besluit: De raad besluit in meerderheid en zonder hoofdelijke stemming de motie over de zondagsopenstelling aan te nemen.

8. Sluiting

De voorzitter dankt allen voor hun aanwezigheid en sluit de vergadering om 22.30 uur.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering 22 mei 2018.

De griffier,

De voorzitter,

G. van Droffelaar

J.A. de Boer